

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan večer, izimši nedelje in praznike, ter velja po postri prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K., za pol leta 13 K., za četrta leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četrta leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četrta leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor snaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petrostopone peti-vrste po 12 h., če se osmanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovotijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slov. ljudska stranka.

II.

Kranjska klerikalna stranka se rada sklicuje na število glasov, ki jih je dobila pri volitvah in dokazuje s tem številom, kako je močna. Vsakdo ve, da je to fikcija, kajti ogromna množina teh volilcev voli slepo po volji svojega župnika in kaplana in bi istotako ravnuščno glasovala za liberalce, za socialne demokrate, za nemščutjarje in še za škofovo kuharico, če bi to duhovniki ukazali. A denimo, da so vsi tisti, ki so glasovali s klerikalci, tudi res klerikalnega mišljenja. V tem slučaju je toliko značilnejše, da imajo v tej veliki in številni stranki samo tri osebe kaj govoriti, vsi drugi pa morajo brezposojno parirati. Te tri osebe so škof dr. Jeglič, dr. Krek in dr. Šusteršič.

Ne vemo, kaj misli o ustanovitvi slovenske ljudske stranke dr. Jeglič, dasi bi to bilo najzanimivejše, kajti mnenja drugih ljudi so popolnoma brezpomembna, čim pridejo v nasprotje s škofovim mnenjem. Škof je absolutni gospodar klerikalne stranke, škofova volja je edino odločilna in zato je bila »Slovenčeva« enketa, v kolikor pride mnenje klerikalcev v poštev, sploh nepotrebna. »Slovenec« najbi bil vprašal škofa. S tem bi bila »ljudska volja« precizirana in treba bi bilo samo liberalcem odgovoriti in vse bi bilo v redu.

Škofovo mnenje bi javnost toliko bolj zanimalo, ker si katoličko-narodna dvojčka dr. Šusteršič in dr. Krek gleda slovenske ljudske stranke direktno nasprotujeta. Dr. Krek je škofova desna roka, dr. Šusteršič je škofova leva roka, vsaka teh rok hoče nekaj drugega — ali se je čuditi, če bi radi vedeli, kaj hoče škof sam?

Torej: dr. Šusteršič neče enotne slovenske stranke, češ, da je sploh nemogoča, dr. Krek pa jo želi ter vzpodbuja svoje somišljenike, naj store s svoje strani vse, da se omogoči uresničenje tega idealja.

LISTEK.

Izprehodi po Parizu.

Piše dr. Ivan Prijatelj.

(Konec.)

Poleg dvorane ruskega kiparja kneza Trubetckega ima odkazani dve steni Toulouse-Lautrec, ta patron vseh bohemov, kafešantskih pevk in montmarških vagabundov. Silns, krasna individualnost je to. Človek ostrega, naglega pogleda, smejočih se ustnic in sigurne roke. Najspretnejši risar. Roke v žepu in živigajoč stopa xna dno, v predmestne beznice, tja, kjer se ze hip in po svoje zabava človek, ki nima nič drugega svojega, ko ta hip, tja, kjer se otroško cvetje obletava, preden se je razvelo, tam, kjer matere žive od umazanega skupička za to svoje oblateno cvetje, v to strašno vrvenje, v ta hudičev kotel. Slike so tu iz »Moulin Rouge«, iz »Moulin de la Galette« in iz »Chat noir«. Tu so kričeče oblecene pevke, klovni, modeli, kavarne, restorani, plesniča, vse s čarobno, krvavo svetlobo. Kako

Priznati se mora, da se je dr. Krek pri svojih razmotrivanjih postavil na dosti višje stališče, kakor dr. Šusteršič. Primerjajo njiju izjavi, se hitro vidi, da je dr. Šusteršič kot politik navaden »haudegen«, ki ima samo najbližji cilj pred očmi, med tem ko gleda dr. Krek dalje in globlje; dr. Šusteršič ni drugega v mislih, kakor pridobitev v kranjskem deželnem zboru, kakor da bi se s tem kdo ve kaj spremeno, med tem ko uvideva dr. Krek, da bi s tem ne bilo dosti pomagano. Krek morda celo ve, da bi se v tem slučaju razmere že poostrike. Kajti stranks, ki ima oblast v rokah, mora vedno imeti ozire, ki jih opozicionalni stranki ni treba imeti. Zato se je dr. Krek povzpel nad vprašanje o večini v deželnem zboru kranjskem, ki je pri tej zadevi tudi res docela postranskega pomena in je vzel misel o ustanovitvi slovenske ljudske stranke v pretres zgorj z občeslovenskega stališča, namreč s stališča končnega namena take politične organizacije. Namen vseslovenske, enotne ljudske stranke pač ne more biti drugi, kakor slovenskemu narodu priboriti vse to, kar mu je potrebno za zdravo narodno, politično, kulturno in gospodarsko življenje in napredovanje. Dr. Krek primerja tako skupno organizacijo z delavskimi strokovnimi društvami ter pravi: Vsi delavci — najrazličnejšega prepričanja in značaja — so kot delavci ene tvornice formalno eno v skrbi za svoje stanovske koristi. Tako strokovno društvo bodi v slovenskem smislu slovenska ljudska stranka.

Vidi se iz tega, da se je dr. Krek res postavil na neko višje stališče in da vprašanja o vseslovenski ljudski stranki ne presoja teansorčno, kakor dr. Šusteršič, nego izključno z ozirom na končni namen take organizacije ter izvaja iz tega za svojo stranko s hvalevredno odkritosrednjo vse konsekvence.

Vojna na Daljnem Vztočku.

Iz uradnega poročila generala Stesela o zadnjih bojih pred Port Arturjem je razvidno, da se ruska posadka bori z junaštvom, ki je skoraj brez primere v zgodovini. Vsako ped zemlje morajo Japonci odkupiti s potoki krvi. Duh posadke nikdar ne klone in če se je tudi treba boriti z desetkratno premožjo. Junaški branitelji stoje kakor skala na svojem mestu in le, ači zadnji od njih pada in izkrvavi na bojišču, se sovražnik more polasti ruski pozicij. Trikrat, štirikrat in še večkrat se vname boj za vsako ped zemlje.

Z izpadi ponoči si Rusi čestokrat pribore zopet nazaj pozicije, za katere so Japonci po dnevi žrtvovali tisoč in tisoč svojih vojakov, da so jih dobili v svoje roke.

Kjer cgnjena sila topov ne more več zadržati sovražnika, tam stopi na plan posadka, da s puško in z mečem v roki razbije sovražnikove vrste in jih prežene iz pozicij, od koder jih niti ni mogel pregnati najljutejši artiljerijski ogenj. Mož proti možu se bore, življenje ali smrt, to je edino geslo v tej titanski borbi. Ako takim borcem in takim junakom izreka general Steselj svoje priznanje in svoje neomejeno občudovanje, ako ne najde dovolj primernih besed, da bi opisal njih brezprimerni heroizem, se temu pač ni čuditi. Govorici sloveški nedostaja izrazov, da bi se dostojno lahko oslavilo tako junaštvu!

Sicer bi pa hila tudi vsaka poхvala odveč.

Po več nego sedemmesečnem obleganju, ko se je bilo skoro vsak dan boriti na življenje in smrt, ko je na bojišču že izkrvavelo toliko in toliko junaških boriteljev, še ohraniti v sebi toliko energije in moži, da se posadka ne bojuje samo za vsak košček zemlje, marveč da celo napada sovražnika in ga skuša izgnati iz že osvojenih pozicij, to govori jasneje in glasnejše o njihovem

junaštvu, kakor debele knjige in vsi navdušeni slavospevi.

Da, kakor lev se bori portarturški vojak in ako bi usodo trdnjave odločevala edinole hrabrost, bi pač nikdar ne zavela na porušenem obzidju Port Arturja krvavordeča stavu vzhajajočega solnca.

A tako? Vrste braniteljev se krčijo, ni ga skoro dnevs, da bi jih na siotine od njih ne obležalo na bojišču, položivi svoje življenje na žrtvenik domovine in svojega naroda. In napoči lahko dan, ko bo preko mrtvih trupel zadnjih herojev drž na mestno obzidje zmage pijani Japonec, da razglasiti svetu, da je ponosnemu Port Arturu zavladal sin vzhajajočega solnca.

A če bi se to kdaj zgodilo, bo ves svet vedel, da je portarturški branitelj pač padel na polju slave junaške smrti za dom in rod svoj, toda duhom ni nikdar klonil in v neenaki borbi je sicer podlegel, a ni bil nikdar premagan!

A ta usodepolni dan ne napoči nikdar, o tem smo prepričani.

Še ni strta ruska vojna moč na kopnem in morda ni daleč čas, da zada Kuropatkin japonski armadi smrtonosen udarec; z morske strani pa se približuje Port Arturju silno brodovje admirala Róždestvenskega. Kdo ve, ako ne udari oblegani trdnjavi ura osvoboditve in rešitve preje, kakor se pričakuje?

Položaj v Port Arturju.

Iz Čifu se poroča v Petrograd: Od Rusov, ki so prodrli japonsko blokado in na jadrnici dospeli iz Port Arturja v Čifu, so trije bolni. Ruski konzul je dobil o položaju v Port Arturju natančno poročilo in ga v kratkem obelodani. Zatrjuje se, da je portarturška posadka prepričana, da še dolgo časa lahko klubuje japonskim napadom. Japonci so dosedaj v celem izgubili več nego 60.000 mož. Ako hodejo Japonci doseči svoj cilj, morajo žrtvovati najmanj še dvakrat toliko ljudi. Japonci so

sprva upali, da si osvoje rusko portarturško brodovje in s tem ojačijo svoje vojno ladjevje, ki je že zelo oslabljeno. Kakor se kaže, jim je ta nada splavala po vodi; zbog tega so pričeli uničujoč bombardma na ruske ladje v pristanišču.

Junaki, ki so se v zadnjih bojih najbolj odlikovali.

General Steselj omenja v svojem poročilu, ki smo ga že včeraj priobčili, da so se v bojih v času od 20. listopada do 10. t. m. najbolj odlikovali generali Kondratenko, Nikitin in Gorbatovski, podpolkovniha Naumenko in Gandurin, polkovnika Grizznow in Irman, stotniku Bugakov, Vizotski in Išen, kapitana Gerasimov in Babmetjev, poročniki Podmov, Heiner in Razvozov, podporočnika Vilman in Raševski in lovec Balšev.

Japonski uspehi.

Po poročilih iz Berolina so Japonci zadnje dni pri obleganju znatno napredovali in obstreljujejo sedaj Zlatogoro. Tri ruske baterije so močno poškodovale. Ruskih ladij ne obstreljujejo več, ker so prepričani, da so itak nesposobne za boj. Japonci so večji del svojega brodovja odpeljali v ladjedelničo v Saseho, da se popravi. Ladje se popravljajo pod vodstvom angleških in belgijskih inženjerjev. Japonsko časopisje sodi, da pade Port Artur najkasneje o Novem letu.

„Daily Mail“ javlja, da je japonska artiljerija v pristanišču potopila nekaj rusko torpedovko. Japonci sami so izgubili dve torpedovki. Japonske granate so zadele rusko skladische smodnika, da je zletelo v zrak.

Nogi naskakuje sedaj for Ikvanshan.

Z mandžurskega bojišča.

Iz Londona se poroča, da so Japonci opustili misel, da bi pričeli znova z ofenzivo. Japonska armada se je na desnem bregu reke Tajei silno utrdila, da je vsak napad na njene pozicije skoraj izključen. Prehod preko reke varujejo močni okopi. Maršal Ojama bo vztrajal v teh svojih pozicijah in po-

polno divjega smeja plešočih ogrodij, ljudij, ki gredo v smrt in to vedo in to praznujejo, ker jim je vse skupaj tako prokletje vseeno, ker taje življenje, katero je zatajilo njih. Nekaj ogromnega in strašnega je v teh rogovlastih konturah, teh robatih in umazanih barvah, markirajočih cičino in kakor mimogred privzdignjena ženska stegna, vihajoča krila, v skope kupčke sfizirane lase, režede se obraze, prokljinajoče namrdenne ustnice, preko kosti napete kože nabarvanih prostitutk, predznih, nesramnih in starih. Pravim: silen je ta človek, ker ohranja v tej zatohli in po grobni plesni dišeči atmosferi tako jasno, sigurno oko in tako varno roko. Njegova moralna resnoba, ki je ne kaže in ne vsiljuje nikdar, ki pa se čuti v njegovem suverenski pozici, deluje tu naravnost odrešilno. Nikdar mu ne kloni roka, nikdar ga vrtinec ne potegne za seboj, nikdar ne postane niti trohico sentimental. Lalina ironija ga dviga visoko, in grozoviti talent odkritatelja in razteleševalca ga oblija s čarobno, krvavo svetlobo. Kako

kreše ta človek svoje ognje! In v kako širokem in elegantnem stilu vrsti barvo za barvo brez prehodov in nijans. Ko ga gledaš, zečutiš mahoma, da raste nekaj velikega pred teboj: Eleganca bede, tem elegantnejša, ker praznuje vso to neizmerno revščino svojo nonšalantno in s humorjem, vsvišenim nad tem blatom, ki jo drži v svojih kremljih in ki se mu pravi življenje, klanjajoč se samo nji edini, veliki rešiteljci in gospodarci nad življenjem — smrti.

Drugi dve steni iste dvorane ima Renoir, največje nasprotje prejšnjega. Kakšni kontrasti se ne krijejo v prirodi in človeku! Tudi Renoir je bil enkrat v »Moulin de la Galette«. A to je bilo v razcvetu pomlad, ko je vrt zelenel, ko je cvetje dehtelo, in so zaljubljeni parčki sedeli v uticah. Tam je videl to prekrasno sliko, ki se imenuje »Sous la tonnelle«. Dve mladi šiviliji in dva mlada delavca sede v utici, se gledajo presrčno in zaljubljeno, pijo rujno vince, in tički jim igrajo in rožice jim cveto. Morebiti je to samo en hip in bo vsa ta nežna bitje, kakršno nam je vendar tolkrat!

lepoto še nočoj izginila in padla v blato, a sedaj je tu in toliko slajša, kolikor krajša in redkejša je. Renoir je slikar veselja, ki je v prvem solnčnem žarku, v razvezatočem se popku, na lieu otroka in mlade, lepe žene. Poln onega finega taka, okusa in mere je, ki mu brani postati kdaj omladen. Nikjer ne poliva dolgih, širokih platen s slaščavo omako. Kakor v globok čist potok ob vedrem nebnu, tako se vidi v njegovo umetnost. Tu vam naslika glavico dečka, mehkopoltega, modrookega, tam črno-laso deklico s prelestnim ovalom in očmi, kakor mlado jutro, studenec — kot prožno, gibčno devojko v zeleni kopreni, z bistrim, mokrocvetetim obrazkom in sijajnimi udkami. Partije cvetočih vrtov ima, morske valove ob obali in toplo igrajoče nebo nad mirnobrščo pokrajino. A marka njegove umetnosti je pravzaprav le ženska: ne tako kakor je v svojih globinah, tudi ne zamorjena od vsakdanosti in dolgega časa, ampak v oni nežni, pohabljeni, ljubeznivi in prisrčnilepoti, kot ono ljubljeno in milo bitje, kakršno nam je vendar tolkrat!

Fragment.

Napisal Maksimov.

Zavel je veter preko samotne pokrajine, zavel skozi samotni gaj in vzbudil šum in tihu, skrivnostno šepetanje v drevesnih vrhovih. Rosne kapljice so padale na listje, ki je ležalo na jesenskih tleh in vzbujale sumenje.

In zavel je veter močnejše, da je zatulilo v daljavi in so zašumeli morski valovi, pluskajoči enakomerno ob morski breg.

Blažena tihota je legla nad mestce, obsevana od stoterih lužic. Tam za mestom pa je bilo temno. Le tupatam je zabilela zvezda iz za temnih oblakov. Samotna pot, ki se je vila ob morju je bila osamljena. Kraj ceste so stali samotni, vitki topoli, sanjajoči svoj večerni sen.

A jaz vas ljubim, vi samotni večeri in vas osamljeni topoli, sanjajoči o nekdanjem krasu. Ljubim vas, o tihe noči, ko gore nad vami pokojne zvezde in šumi skrivnostno morje v bajni večer ...

Daleč od šumne družbe občuti

čakal, da ga napadejo Rusi. Japonci so prepričani, pa bodo uspešno lahko odbili vse ruske napade.

Moštvo s torpedovke „Raztoropni“

Reuterjev urad javlja iz Šanghaja: Kapitan ruske torpedovke „Raztoropni“ je s svojim moštvom na krovu angleškega parnika „Nigročja“ utekel v Vladivostok.

Japonci zasledujejo angleški parnik, vendar pa se dvomi, da bi se jim posrečilo, ga zajeti.

Tretje rusko brodovje.

Admiral Birilev piše v „Novoje Vremja“: Vsak izgubljeni dan pri amiraju tretjega brodovja je pregrešek, vsak izgubljeni teden pa hudo delstvo. Zastaviti se morajo vse sile. Sicer pa je tudi Roždestvenski dovolj močan, da se lahko nadeja popolnega uspeha. Togovo brodovje je močno oslabljeno, rusko 2. tihomorsko ladjevje pa je še popolnoma intaktno.

Čuje se, da bo tretje brodovje obstalo iz oklopnic „Nikolaj I.“, „Aprassin“, „Ušakov“, „Senjavin“ in „Vladimir Monomah“, več križark in trpedovk. Brodovje odpluje 23. januvarja na Daljni Vzrok.

Japonci se pripravljajo, da sprejmo Roždestvenskega.

„Daily Telegraph“ poroča: Del japonskega brodovja je odplul proti Singaporu. 15. t. m. je bilo v Dalnjem koncentriranih 25 vojnih ladij. Japonske transportne ladje so sedaj armirane s topovi in bodo vzdrževale blokado pred Arturjem.

Cile ne proda svojih ladij.

„Standard“ se brzjavlja iz New Yorka: Čilenska vlada je angleškemu poslaniku sporočila, da nima namena prodati svojih ladij razen, ako bi imela zagotovilo, da se prodane ladje ne pobrijo že v ti vojni.

O parlamentarnem položaju.

Zader, 19. decembra. Poslaneckini priobčuje v »Narodnem listu« intervju z raznimi vplivnimi politiki o bodočem parlamentarnem položaju. Posl. dr. Kramar je izjavil: »Vse ostane pri starem. Körber ostane na svojem mestu, parlament se ne razpusti in stranke ne sklenejo miru.« — Neki uplivni član poljskega kluba prorokuje: »Parlament se zbore zopet v januvarju, da izvoli delegate. Ker zbornica ne bo sposobna za delo, jo pošije dr. Körber zopet domov. Toda spomlad se bo bližala, vojno ministrstvo bo zahtevalo milijone, ki jih potrebuje armada, ki jih pa Körber nima. Potem bo izbruhnila velika kriza, zakaj cesar ne mara ministrov, ki nemorejo zadostiti zahtevam vojne uprave. Dr. pl. Körber bo potem moral odstopiti, ali pa dobi v najugodnejšem slučaju dovoljenje, da si z novimi volitvami

duša vse teže in sladkosti, ki jih nosi s seboj in lahno vstajajo spomini, veseli in žalostni...«

V takih sentimentalnih večerih se spomnim včasih tebe ljubica Franja.

Samotna cesta me spominja osamljenega življenja, ki sem ga živel dokler nisem srečal tebe. In zasumeli so takrat topoli tako skrivnostno in lepo v tiki večer, da sem se ozrl za teboj, ki si hitela mimo, kakor sanje blažene v spanju jetnikovem. Ozrl sem se in v istem hipu si se ozrla tudi ti.

Neznana moč in hrepenenje se mi je porajalo v srcu in obrnil sem kosek. Tiha noč je bila in nobenega človeka na cesti razen naju. A pot do mesta je bila še precejšnja.

In stopil sem za teboj ter občutil twojo bližino.

Nehote se poraja včasih v človeku kaj neznanega, ki mu vzvalovi za hip do takrat mirno notranjost. Misel vesela ali žalostna navda človeka z novo močjo in veseljem.

Tako je bilo takrat meni. Začutil sem se osamljenega na široki cesti in gnalo me je nekaj za teboj,

priskrbi poslušno zbornico. Vsekako bo imel sušec ali april za sedanje ministrstvo kritične dni, ki prinesejo nov parlamentarni položaj.

Bojkot dovoljen?

Inomost, 19. decembra. Danes so se javno z vednostjo policije razdelili po selem mestu seznamki v Inomstu živečih italijanskih zdravnikov, trgovcev in babic. V uvodu se Nemci pozivajo in rotijo, da vse te osebe bojkotujejo.

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 19. decembra. Madjarski politiki potujejo iz stranke v stranko, kakor krošnja iz gostilne v gostilno. Nazaj v liberalni klub so namreč zopet prestopili: grofje Bela Széchenyi, Ludvik Karoly, K. Schönborn, Buckheim, Jurij Rudolf Erdödy in Kazimir Zichy.

Budimpešta, 19. decembra. Liberalna stranka se že z vso resnobo pripravlja za nove volitve. Izvoljen je že izvršil odbor, ki bo ureidel nove volitve in komisija, ki izdela manifest. V klubu je včeraj govoril zelo navdušeno ministrski predsednik o bodočih volitvah.

Budimpešta, 19. decembra. Po deželi se raznaša izjava, ki jo je baje izrekel cesar napram grofu Tisza, namreč: »Zelo so me presenetile stvari, ki se gode na Ogrskem; posebno pa me žalosti to, da moji tajni svetniki sodelujejo pri takih stvareh.« Znano je namreč, da je znani bogataš Szemere priedel pojedino pobijcem v parlamentu. K obedu sta prišla tudi grofa Andrássy in Apponyi in sta oba kraljeva tajna svetnika.

Budimpešta, 19. decembra. Včeraj se je vršil velik shod socialnih demokratov. Na shod je prišlo okoli 15 000 ljudi. Shod je sklenil, da socialni demokratje ne gredo na pomoč združenim opozicijskim strankam, ker se gre za posamezne koristi opozicije, a za pošteno volilno pravico ni nobeni opozicijski stranki mar.

Budimpešta, 19. decembra. Po današnji seji, ki je trajala le par minut, da se je prečital kraljevi reskript, s katerim se državni zbor odredi do 28. t. m., se je začel grof Andrássy takoj pogajati s predsedstvom, da bi se preprečil razpust državnega zabora. Opozicija zahteva za pogoj odstop ministrskega predsednika, toda grof Tisza je izjavil, da se ne spušča več v nobena pogajanja.

Budimpešta, 19. decembra. Kazenska preiskava proti poslancem, ki so se udeležili pustošenja v parlamentu, je stopila v nov štadij. Dokazano je, da je neki poslanec z odprtim nožem naskočil nekega parlamentarnega gardista ter ga ranil na roki. Ime poslanca je komisiji znano.

Budimpešta, 19. decembra. Magnatska zbornica je imela danes popoldne sejo ter je s spodbaim spoštovanjem vzela na znanje kraljevi reskript o odgoditvi drž. zabora.

zaželet sem si druščine. A sram me je postal svojega postopanja in zastal sem zadaj. Sram me je bilo nepremišljene poti in vrnil sem se. Toda tisti večer me je navdal z nemirom in hrepenel sem strastnejo po tebi...

Stanovala sva v isti hiši. Ona je bila pri starilih, a moja sobica je bila osamljena in zapuščena. Včasih sem gledal s tiko radostjo dol na vrt, kjer se je igrala ona s svojimi bratci in sestricami. Bila je videti popolnoma otročja, dasiravno je imela že gotovo sedemnajst let. Zavidal sem ji včasih srečo med malimi paglavčki, ki se je lovila z njimi po vrtu.

Vrt je bil dovoljen vsem stanovalcem hiše, torej tudi meni. In srečala sva se slučajno med gredicami ob zori, ona vlahni jutrnji obleki in v vrčem v roki, a jaz s knjigo. In izginile so mi v hipu vse črke in lepe misli, ko sem ji pogledal v jasne, modre oči. Odhitela je mimo kakor lahna srnica po nevarnih pečinah...

Njen oče je bil fotograf. Imel je svojo delavnico na vrtu. Dela menda

Kriza v Španiji.

Madrid, 19. decembra. Ministrski svet je sklenil, da skliče takoj zopet zbornici, kakorbrž bodo novi ministri preizkusili proračun, ki se mora čim preje rečiti. — Finančni minister Castellans je izpovedal, da je ministrski predsednik Maura tako dobro gospodaril, da je vrnil španski banki 100 milijonov pezet, a v državnih blagajnah je zapustil še 50 milijonov.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 19. decembra. Turška vlada je odgovorila na obvestilo poslaništva velesil glede pomnožitve tujezemskih častnikov za macedonsko orožništvo zopet v odločno odklonilnem zmislu. Danes so poslaniki Avstro-Ograke, Rusije, Francije in Italije izročili skupno noto pri turški vladi, kjer zahtevajo v imenu svojih vlad kategorično, da se število tujih častnikov pomnoži. Sedaj se sultan pač ne bo upal dolgo zoperstavljal.

Belgrad, 19. decembra. Iz Skoplja se poroča o novih arnavtskih grozodejstvih. Te dni je ščeta kakih 100 Arnavtov neprizakovano naskočila srbsko vas Istok blizu Peča. Arnavti so začigli 16 srbskih hiš ter upravarjali strašna hudo delstvo. Zanesljivo se zatrjuje, da so bili med Arnavti tudi turški vojaki. — V vasi Vittino pri Prištini pa je albanski ropar Mustafa umoril srbskega posestnika Vaso Dojčića in njegovega sina, brata in nečaka.

Gibanje za ustavo na Ruskem.

Petregrad, 19. decembra. Car je odrekel dovoljenje za spremembo sedanjega sistema. Ta odločitev je prišla po opetovanih konferencah z ministrom notranjih zadev, knezom Mirskim, ki na pravo ustavo ni nikoli mislil, temuš si želi le nekaterih administrativnih reform. Samo državo naj po carjevih nazivih ostane temelj državnega reda. Kar se more in sme sprememnit, je obsežno v sledečih točkah:

1. Zemsta se raztegnejo tudi na pokrajine ob Visli; 2. okrožnim in županjskim oblastom se delokrog razširi; 3. državnim oblastom se omeji pravica kontrole in prepovedi; 4. zemsta si smejo samostojno imenovati svoje uradnike; 5. določbe o administrativnem prognanstvu se odpravijo; 6. zakonito jamstvo za svobodo vesti in vere; 7. občinska avtonomija v mestih se razširi. O željah glede slobode tiska, zdrževanja in shajanja se ne sme razpravljati. Vrhovna poštna uprava je po okrožnici prepovedala časopisom poročati o shodih, nemirih in revolucijah, sploh o liberalnih pridržavah.

Dopisi.

Iz Starega trga pri Rakiku. Narodna vitalnica je imela dne 4. grudna t. l. svoj običajni občni zbor. Občni zbor je vzel poročilo tajnike in blagajnikovo na znanje na kar

ni imel dosti, ker se je v zadnjem času naselilo mnogo fotografov v onem mestu. Govorilo se je, da je zelo zadolžen in bi moral že vse razprodati, da bi odpravil dolžnike.

A našel se je baje dober človek, majhen trgovec, precej pri letih že, ki mu je posodil. Tako se je govorilo.

Rešil je s tem njegovo družino marsikater sitnosti. A od takrat je zahajal pogosto k fotografu. Navadno je prišel proti večeru, ko je zaprl prodajalno...

Tam na vrtu je bila klopa. V tihih večerih je hodila tja Frančka posedit. Navadno je prila v onem času, ko je imel priti trgovec. Semintja jo je mati klicala, a ona se ni glasila.

Toda trgovec je kmalu uvidel, da se mu dekle ogiblje. Misil si je morda: »He, znabiti sem premalo lep!« — In prišel je kmalu ves oblijan v hišo, da so bežali psi dvajset korakov pred njim... Postal je čez noč star kavalir v pravem pomenu besede star...

(Konec prih.)

so bili slediči gospodje izvoljeni v odbor: notar Mihael Korber, Edward Picek, Fran Zagor ml. Karel Kovac, Ivan Benčina, Fran Volny, Edward Zakrajšek, Milan Lah in Srečko Mlekuž. Novi odbor se je konstituiral v odborovi seji ta istega dne in sicer je bil voljen predsednikom gospod Fran Zagor ml. podpredsednikom g. Karel Kovac, tajnikom gosp. Milan Lah, blagajnikom gosp. Srečko Mlekuž, ter godišnjem gosp. Edward Zakrajšek. Odbor je sklenil napraviti prvič predpustno veselico in drugič gledališko predstavo z domačo zabavo. Nadalje se je sklenilo, da se napravi predpustna veselica v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Naznani smo to našo iskreno željo vsem znancem in prijateljem naše obširne doline, da nam zagotovo za razvoj te lepe ideje nji hovo podporo. Odmev navdušenja za to je bil velikanski. Vsak nas je sprejel z odprtimi rokami — ter nam v ta prid obljubil svojo podporo — nekateri so tudi kot novi člani pristopili, ko so čuli to velikansko akcijo, ki našemu društvu. Spodbujeni od tolike ljubnosti in podpore napravimo 14. prosinca 1905. veličastno veselico, pri kateri bodo sodelovala slavna godba c. kr. pečpolka št. 27. Spored je tako obširen, da se ne moremo spustiti v natančno opisovanje — ker vsak bude imel pri obisku dovolj priložnosti se prepričati o tej mnogo obetajoči veselicici. Ker se gre za tak blag namen, vladljuno vabi vabni odbor prijatelje Ciril-Metodove družbe k največji udeležbi — posebno pa naše vrele Hrvate in naše zveste obiskovalce iz cerniške doline. Pridite in pripomozite k tej slavnosti.

Iz Idrije. Tukajanje delavske bralno društvo je imelo minolo nedeljo svoj redni letni občini zbor, h kajem je došlo nad 40 članov. Po svojem pozdravu članov je predsednik gosp. M. Seljak poročal o družbenem premozju, ki znača koncem l. 1904 skupno 2022 K 31 h in se razdeli na hišno opravo 478 K 44 h, knjižnico 695 K 89 h in glasbila 847 K 98 h. Tajnik g. J. Kogej je poročal, da ima društvo koncem leta 1. časnega, 3. podporne in 155 rednih članov. Odbor je imel 12 rednih in 1 izredno sejo. Društvo je priredilo občajno Silvestrovo veselico in predpustno, eno vrtno veselico in je meseca septembra 1904 praznovalo svojo dvajsetletnico s zelo lepo uspešno veselicijo v čitalniških prostorih. Predavanje je bilo eno in sicer je predaval profesor g. Maks Pirnat o Jurju Vegi. Izmed dobrotnikov je omenjal kavarjanja g. Frana Kavčič, ki je društvo brezplačno oddalj »Slovenca«. Blagajnik A. Goslar je naznani, da je društvo imelo letos skupnino dohod. 1456 K 02 v. in stroškov 1430 K 26 h, prebitka torej 25 K 76 k. V branilnici je koncem leta naloženega denarja 306 K 30 v. in v gotovini 303 K 93 v. Glasom poročila knjižničarja g. A. Krčnika steje društvena knjižnica 526 knjig in so člani v letu 1904 prečitali 955 knjig. V imenu računskega pregledovalcev poroča g. L. Pogačnik, da so se računi našli v najlepšem redu in vsled tega predлага, da se blagajniku podeli absolutorijski, kar se je tudi soglasno zvršilo. Tudi ostala poročila so se z odobravjanjem na znanje vzela. Pri volitvi predsednika je bil dosedanji predsednik g. Matija Seljak z vzklikom zopet soglasno izvoljen. Ker se je pa z ozirom na to, da je že šesto leto zavzemal to častno in trudopolno mesto zahvalil g. Seljak z aizkazano mu zaupanje in izvolitev odklonil, se izvoli z vzklikom za predsednika g. Josip Kumar in podpredsednika g. M. Seljak, ki ob navdušenju članov izvolitev vzprejmeta. V odbor se izvolijo dosedanji člani: »Slovenski Narod«, (6 izt.), »Edinost« (2 izt.), »Soča«, »Glas Naroda«, »Gorenje«, »Domovina«, »Rdeči prapor«, »Učiteljski Tovariš«, »Slovenski Sokol«, »Ljubljanski Zvon«, »Slovan«, »Omladina«, »Dom v Svet«, »Knajpovec«, »Skrat«, »Jež«, »Zvonček«, »Slovenska knjižica«, (2 izt.), »Novi Akord«, »Tamburica«. Na predlog g. J. Novaka se društvo naroči že na »Jesenisko Stražo«, »Naše zapiske«, in »Naprej«. Na predlog istega se opusti »Nenes Wiener Journal« in občni zbor sklene, da odbor odloči ali se namesto tega nemškega časnika naroči »Agramer Tagblatt« ali »Politik«. Društvo ostane član »Slovenske« in »Glasbene Matice«, podružnice »Planinskega društva« in »godbenega društva«, nanovo pa prislopi Mohorjevi družbi. Med slučajnostmi predloga g. J. Novak, da se izreče odstopivemu predsedniku g. M. Seljaku in odborniku A. Krčniku za njuno neumorno in upečno delovanje za napredok društva najiskrenje zahvalo, kar se s navdušenjem zgodi. Ko se je še rešilo nekaj notranjih društvenih vprašanj, zaključi g. predsednik skoraj tri

urno zborovanje s pozivom, da ga člani podpirajo v njegovi službi ter vsi složno delujejo v dobrubit za delavskega stanu prekoristnemu društvu. Iz Mošenj pri Radovljici. V nedeljo dne 11. decembra predaval je v Mošenjih pri Radovljici mlekar-uditelj za Kranjsko gosp. Legvart iz Ljubljane prav zanimivo o molži in reji mlsde živine. Slednjič tudi nekaj o umetnih gnojilih. Razkazoval je na modelu vime in ljudem na prav poljuden način razjasnil pomen čiste molži. Maogo posestnikov in gospodinj je obiskalo predavanje pri takoj slabemu vremenu in

2000 trt. Izrečno se je dogovoril, da kupi samo trte prve vrste in jih plača trto po 18 vinarjev, vse skupaj torej za 390 kron. Ko je prišel njegov upravitelj v Št. Vid po kupljene trte in jih je hotel odbrati, so mu rekli: Saj ni treba, saj so vse odbrane in dobre. Mož je to verjet in odnesel domov dotičnih 20 zvežnjev trt. Doma so se trte strokovno in skrbno shranile v kleti. Ko so potem začeli trte zasajati, so vsako posebej pregledali in našli 506 slabih in neporabnih trt. Uršič je prišel te trte pogledat in je sam rekel, da bi takih ne kupil. Obljubil je, da bo te slabe trte zamenjal, a poslal jih je samo 400. Ker je g. Fr. D. nujno potreboval še 86 trt, je poslal ponje in jih tudi dobil, zdaj pa ga je Uršičev kmetijsko društvo tožilo, naj plača teh 86 trt. Obravnava je bila v sredo in Uršič je grozno pogorel. Dasi je dvakrat prišel k obravnavi, je pravdo izgubil in mora plačati sodne stroške. Pri obravnavi se je poka zalo, da je to katoliško kmetijsko društvo pravzaprav goljufalo. Kupljene so bile samo trte prve vrste; društvo je pa slabe trte povezalo v zvežnje tako, da so bile slabe trte v sredi, dobre pa naokoli. Med 2000 trtami je bilo 722 slabih, 506 se jih je moral koj zavreči, 216 pa jih je usahnilo in jih je bilo z novimi posaditi. Kogar veselje take kupuje, naj le hodi v Uršičevu katoliško kmetijsko društvo.

Klavrna obsodba slovenske obstrukcije v Štaj. deželnem zboru. Propadli kandidat Girstmayr je že cele tedne prorokoval, da bodo dne 18. t. m. na velikem shodu v Mariboru slovenski kmetiški voliči obsodili svoje poslanice, ki obstruirajo v deželnem zboru. Toda na klavrnem shodu so se oglašali ti-le »slovenski kmetje«. Francij Girstmayr, dež. odbornik Pfrimer, soc. demokrata Vidmar in Muchitsch, ki sta svoj med narodni program pokazala s tem, da sta zahtevala, da se naj Slovenci nemško uče; nadalje so prišli Ornig, Stiger in znani odpadnik Kresnik. In taka družba naj odleže o usodi slovenskega prebivalstva.

Nad ljubljanskim gremijem se neki nemški njegov član repenči v graški »Tagespost«, češ, da so Slovenci v svojih zahteh nenasitni, da je slovenska korespondenca nepotrebna, da so taki tečaji brez življenske moći, na stroške nemških učencev, da jih celo večina (?) slovenskih trgovcev ne želi i. dr. take budalosti. To obrekovanje pač smemo smatrati za labodovo pesem nemške večine v gremiju, kajti njihova slava in oblast sega le še do prihodnjih volitev.

Škof in Posavci. Mnogo let so dobivali Posavci gnoj iz artiljerijske vojašnice. Bili so prepričani, da ga dobe tudi letos. A kaj se je zgodoilo? Škof je skrivaj čisto na tihem ponudil višjo ceno in dobil gnoj, Posavci pa so ostali na cedilu. Ker so Posavci vsled tega v veliki zadregi, je pač naravno, da vzlic svojemu katoliškemu prepričanju kolnejo in se jeze, da se kar tema dela.

Reportoar slovenskega gledališča. Danes zvečer je prvo gostovanje Nadine Slavjanske ter se predstavlja ruskiga igra »Svatbarski bojarjev« s petjem in plesom. Za to predstavo je na razpolago le še prav malo sedežev. — V četrtek, dne 22. t. m., nastopa umetniška družba Nadine Slavjanske v drugi in poslednji, in sicer v zgodovinski drami »Življenje za carja« s pevskimi in glasbenimi točkami od Glinke, Berestoskega, Rubinstina i. dr. Tudi za to predstavo je priglašenih že zelo mnogo obiskovalcev ter se p. n. abonentje najnujneje prosijo, da jutri, t. m. vsaj do 3. ure popoldne izjavijo v Ščerkovi trafi, ali reflektujejo na svoje sedeže ali ne, ker se istih pozneje ne more več rezervirati.

Umrl je danes po daljšem bolehanju občinski svetnik gospod Ivan Skerjanec, hišni posestnik in gostilničar v Kopitarjevih ulicah.

Preživel je svojo vrlo ženo samo malo časa. Pokojnik je bil vedno zvest in značajen pristaš narodno-napredne stranke ter občne priljubljen v vseh krogih. Narodne naprave je vedno rad podprtih in tudi na smrtni postelji ni pozabil narodnih društev. S pridnostjo in z delom si je pridobil svoje imetje in je to volil deloma narodnim društvom, deloma svojim prijateljem. Bodu vreme možu prijazen spomin!

„Splošno slovensko žensko društvo“ se je obrnilo že opetovanju na različne rodoljubne in rođoljubkinje s prošnjo, da mu podarijo za društveno knjižnico kaj knjig, kar se je tudi zgodilo; tudi v tem oziru se je pokazalo, da uživa društvo vsestranske simpatije. Pravkar je podaril zopet g. Vatroslav Holz, uradnik banke »Slavie« in pisatelj, zopet veliko število knjig, vsega skupaj okoli 100 zvezkov. večinoma leposlovne vsebine. Živel rodoljubni darovatelj in njega po snemovalci!

Gospodinjska šola. Dobra, razumna in zlasti v svoji stroki t. j. v gospodinjstvu izobražena žena je največja in najmočnejša opora vseake družine, stebre človeške družbe. Tega so si bili v sresti ljubljanski Slovenci in Slovenke, ko so ustanovili pred 6 leti »Gospodinjsko šolo«, kjer se daje dekleton vseh stanov prilika, izučiti se brezplačno v vseh, domače gospodinjstvozadevajoči posilh, v prvi vrsti, kolikor je potrebno, v mali meščanski in delavski rodbini. Svoj namen doseza društvo s praktičnim poukom v kubanju in kolikor dopušča čas, tudi v šivanju in likanju; pouk se vrši namreč v večernem času, ko so dekleta po tovarnem na drugod že prosta. Vsa ta vežbanja izvršuje spretina in štedljiva gdč. Ravnikarjeva, ki ima mnogo zalog za »Gospodinjsko šolo«. Večerni učni tečaj traja po dva meseca, vendar pa se tečaj lahko ponavlja. Učenke plačujejo samo to, kar porabijo za svojo večerjo, ki stane navadno 24 h, za kar si skuha dobre, okusne mesne ali močnate jedi. Kurz se torej ponavlja šestkrat v letu, na kar opozarjam slov občinstvo. Odbor društva pa misli tudi resno na to, da se vpelje zopet cel-dnevni pouk ter še posebej večerni tečaj za šivanje in prikrojevanje, ki bi trajal štiri mesece. Tudi se vpeljejo zopet vsak teden se vršeča društvena predavanja, ki se začno takoj po novem letu. V ta namen so obljubili društvo svojo pomoč že odlične gospe in gospodje. Vsekakor zaslужuje to društvo nekoliko več zanimanja in pozornosti, kot jo je uživalo v zadnjem času.

Za Vegov spomenik. 17. izkaz navaja naslednja daria: N. Veličanstvo cesar Franc Jožef I 2000 K, magistrat stolnega mesta Dunaja 100 K, višjesodni svetnik Lovro Ulčar 50 K, Neimenovanec v Ljubljani 20 K, baron Zois v Gradcu 10 K, podpolkovnik pl. Fell v Novem mestu 10 K, profesor Konrad Zindler v Gradcu 10 K, profesor Vktor plem. Dautscher v Gradcu 10 K, upravništvo »Slov. Narod« 1 K, skupaj 2211 K. Prištevši v 16 izkazu navedenih 13498 K 49 h je zdaj nabranih vsega skupaj 15 708 kron 49 h.

Odlikovan je bil na letošnji obrtni razstavi v Parizu gosp. David Seravalli, kipar in izdelovalec umetnih kamnov v Ljubljani z diplomo in zlato svinčno.

K predizkušnjam za vojno šolo so priklicani poročniki: pl. Lukanc in Evg. Fallon 17 polka, pl. Andrejka 97 polka, Peter Kvaternik 2 bosanskega polka.

Čitalnica v Sp. Šiški ima v pondeljek, 26. t. m., ob 3 ur. popoldne svoj redni občni zbor z občnjim sporedom.

Novo poslopje za nemško gimnazijo v Celju se zgradi na takozvanem Weberjevem svetu ob Savinji. Država je namreč sprejela po nudno mestnega sveta, ki je ponudil svet po lastni kupni ceni. Obenem prevzame mesto dosedanje gimnazijsko poslopje v to kupno ceno.

Brat brata Fridolina. V Gradisai so zapri katehetu ondutno Judske šole zaradi Fridolinistov nad šolskimi otroki.

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželu sodišča: 1) Alojzij Mule iz Pudoba je gredč mimo hišo Janeza Keržica v pritličju sobo, kjer ležita poleg okna hčeri Marija in Marjeta, zagnal skozi okno kamen, ki je razbil šipo in padel sredi sobe na tla. Obdolžene je bil sicer nekoliko vinjen, vendar pa ne toliko, da ne bi bil vedel, kaj dela. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. 2) Jožef Pipan, tesar iz Tacna, je bil zaradi ludodelstva oskrumbe obsojen na tri meseca težke ječe. 3) Avguštin Poljanšek, krojaški pomočnik in voznik v Idriji, se je tamoznjemu mestnemu stražniku, ki mu je prepovedal, da ne sme s svojo uprego naprej, ker je bil pijan, voz pa pokvarjen, s tem s silo uprl, da je skočil na voz, ter z bičem poganjal

konja; da bi mu ušel. Ker je pa stražnik prijel konja za uzdo, mu jo je hotel Poljanšek iztrgati iz rok, in se je bil z njim ruvati ter mu pri tem prizadejal na levem stegnu dve kožni odrtiny. Obsojen je bil na 3 meseca težke ječe. 4) France Jeriša, delavec iz Moš, je skušal na železniški postaji v Medvodah s tujo, na ime Pavel Tavčar se glaseč izkaznico pri tamoznji blagajni oslepari uradnika, da bi se po znižani ceni za delave peljal na Hrušico. Ko se mu je reklo, da je ta izkaznica veljavna za postajo Škofja Loka-Hrušica, se je jel Jeriša togotiti in razgrajati, tako da je moral slučajno na postaji se mudeči orožniški stražmešter posredovati. Tu se je izkazalo, da je Jeriša s tujim listnikom hotel slepariti, zato ga je orožniški aretoval in ga do prihoda orožniške patrule izročil železniškima čuvajema Jakobu Šušteršiču in Luki Rehbergerju, katerima se je pa s silo uprl, ju zmerjal in Rehbergerja dvakrat vgriznil v roke. Obsojen je bil na 6 mesecov težke ječe. 5) Janez Štirn, posestnika sin v Poženku je iz hudojobje zagnal več kamnov skozi zaprto okno v hišo Blaža Hubada. Kamenje je letelo v sobo, kjer je spala domača hči tik okna. Obdolženca je jeziklo, ker se mu dekle ni hotel nikoli oglasiti, kadar jo je prišel klicat. Obsojen je bil na šest tednov težke ječe. 6) Frančiška Kunstelj iz Boh. Bele je v času, ko je služila za deklo pri Francetui Čadežu v Podklancu, vzel v več presledkih domači natakraci iz denarice 31 K 84 vin. Obdolženka je to odkrito priznala. Obsojena je bila na 6 tednov ječe.

Mednarodna panorama. Razkošje in bogastvo, kakršno so znali razvijati le francoski kralji se nam kaže v toledenski razstavi v gradovih Versailles, Mali in Veliki Trianon, v katerih gradovih sta bivala tudi Napoleon I in Marija Antoinette. Ta ravno dvorane, saloni in spalnice teh dveh zadnjih kraljinskih prebivalcev so v razkošju naravnost nedosežni. Istotako dragocena je tudi grajska cerkev z grobnicami vladarjev in z umetniško izdelanimi sohami. Čudovito lep je obširni grajski park z vodometi. Tu je nedeljsko zbirališče pariškega sveta, dunajski »Prater« v povedani obliki. — Zadnji teden v tekočem letu, namreč od 25 do 31. decembra se razstavijo vse glavne zanimivosti Dunaja.

„Idealni ljubimec“. Jos. Kocjančič, izdelovalec bidev pri gosp. Jožefu Umeku na Starem trgu, je večkrat pojavil v Čakovo gostilno na Radeckega cesti št. 16. Stanoval je sicer na Žabku, toda ko je nekoč bil v nasprotnem koncu mesta in prestopil prag te gostilne, se mu je natakrica tako priplikala, da mu ni srce dalo miru, da bi se tam večkrat ne bil zglasil. Misliši si je lahko, kako je bil neizredeno srečen, ko se je brhka natakrica sukala okoli njega in mu semterja privočila tudi kako »dobro besedo. Tudi včeraj dopoldne, ko je bil »plavmontag«, jo je krenil Kocjančič v Čakovo gostilno in tam nekoliko pil. Kocjančič je pozneje za del tožiti, da ga zebe in ko je šla natakrica ven po kurjavu, je smuknil k predalu in ukral natakričino plavilno torbico, v kateri je bilo 94 K 73 vin. denarja in iz zabočka nekej smodk ter to spravil pod suknjič. Ko je prišla natakrica zopet v sobo in šla nekaj pogledat v predal, je opazila tatvino in o njej takoj povedala Kocjančidu. Ker le nista mogla ugantati pravega tatu, se je končno Kocjančič razburil in rekel: »En preklet srce je imel, kdor je eno ubogo kelnarco okradel in šel pozneje na straničje. Ko so prišli med tem časom še drugi gostje, jim je natakrica položila razjasnila in vsi so ji dali svet, da naj gre po policijo, da bode Kocjančiča preiskala, kar je tudi storila. Ko ga je stražnik preiskal, je res dobil denar, in sicer je imel torbico priznano že pod spodnjimi hčami na nogi. To je bil storil na straničju. Pri Kocjančidu so tudi dobili ključe Umekove wertheimske blagajne, iz katere je kraled denar, kadar se mu je zljudilo. Tudi pri hišni preiskavi se je dobilo mnogo redi, katere je gotovo pokradel. Kocjančič se izgrevlja, da je bil v natakrico zaljubljen in kottak je to storil po »iz šale«. Seve, da za njegovo »vročo ljubezen« natakrica ni vede a, ker bi bila sicer denar bolj skrilna. Aretovanca so odali v preiskovalni zapor tukajnjega c. kr. deželnega sodišča, kjer bode imel das premisljati minljivost »idejalne ljubezni«.

Pijanec v pesku. V soboto zvečer je hišec Anton Ševec v bufeju na dolenskem kolodvoru tako razgrajal in razbijal, da ga je moral poklicani stražnik aretovati. Ko sta prišla bližje mesta, se mu je pijanec začel upirati in se končno uvegel na tla. Ker ga stražnik ni mogel sam premesti, sta mu prišla na pomoč dva delavca, da so ga uklenili, potem pa naložili na v obližju stoječo samozavojnicu in peljali na magistrat. Med potjo sta delavca ves čas tarnača, kako

je Sever težak. Tudi sta morala večkrat počivati. Ko sta ga na magistratu izložila, sta se začela začudeno spogledovati, očitajo si, da pijanec vendar ni tako težak. Ni jima pa šlo v glavo, zakaj sta tako trpela pri vožnji. Ko sta si ogledala karijolo, sta se zakrohotala na vsa usta, kajti bila je poln peska in ker sta bila tudi sama nekoliko okajena in sta Severja nakladała v senči, nista tega opazila, kar jima je napravilo pri vožnji toliko nepotrebnega znoja.

Mastarejša ženska v Ljubljani umrla. Včeraj je umrla na Karloški cesti št. 15 Marija Komarjeva, starca 98 let, ki je bila najstarejša, kar je sedaj žensk v Ljubljani. Komarjeva, starca 98 let, ki je bila posestnica hivše hiše na Sv. Jakoba trgu št. 3, kjer je sedaj »Virantov« vrt. V njeni hiši je stanoval v starih časih slavni beneški kipar Frančišek Robba, katerega delo je monumentalni vodnjak, ki krasí Ljubljano pred mestno hišo.

Nadebudna dečka. Včeraj je zasačil g. dr. Junowicz, ravna telci višje realke, nekega 8 let starega dečka, ki je vloml v telovadniški skozi okno, med tem, ko je nekoga svojega tovariša iste starosti postavil na stražo.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 37 Macedoncev in 70 Črnogorcev, nazaj pa je prišlo 25 Hrvatov. — Iz Westfalškega je prišlo 70, iz Hrušice pa 80 Hrvatov in 40 Macedoncev. — V Bohinju se je odpeljalo 30, v Podbrdo pa 40 delavcev.

Izgubil se je bil pesek, s čnimi progami, tri mesece star, ki sliši na ime »Henzic«. Kdor ga dobi, naj ga pripelje proti nagradi trgovcu g. Bernatoviču.

Hrvaške novice. Volitev zagrebškega župana in zaprisega novoizvoljenih občinskih svetovalcev se vrši jutri. — Proračun mesta Zagreb za leti 1905 izkazuje 2895 348 K potrebitne in 2,909 844 K pokritja, tedaj 13 496 K prebitka. — Umrl je sekcijski svetnik Tošo Mallin, star 50 let — Konja je ustrežil v Žemunu vojak na straži. Bila je tema v vojak je misli, da se mu bliža sovražnik, a bil je le izvočnik konj, ki seveda ni obtal na vojakovo berdokanje.

Najnowejše novice. Za Plevejevega morilca je sodni dvor predložil carju prošnjo, naj se mu kaže ublaži, ker morilec ni hotel prositi nikake milosti.

Tajnik velike francoske zveze protostozidarjev. Bidegain, ki je izdal razne tajnosti klerikalcem in nacionalistom ter zbral v Egipt, ko se je razvila vsled tega znana afera v parlamentu, je zapadel zasluženi kazni. Našli so ga v Kairi obesene, a truplo mu je bilo večkrat preboden.

Za apostolskega delegata v Carigradu je imenoval paž monsignora Taccija.

God ruskega carja se je obhajal včeraj tudi na dunajskem dvoru. Pri svečanih pojedinih je cesar napisal carju.

Košaro z razsekano žensko so našli v Ensivalu pri Aachenu. Umorjena žena je neka Widgens, morilka pa neka babica in njen ljubimec.

Sibirska kuga je nastala v ruskih okrajih Vjatka in Slobodske.

Zadnji državljan poljskega kraljestva. V Varšavi je umrl te dan Dominik Liziewski v starosti 110 let. Rojen je bil leta 1794, tedaj v času, ko je še obstala kraljevina Poljska; smatral ga je za poslednjega državljanja poljske kraljevine. Pokojni je bil tudi najstarejši državalec mesta Varšave.

Darila med živimi. V Parizu je umrl trgovec s starinami Achille Leclercq, ki je zapustil celo svoje premoženje vojvodkinji de la Rchefoucauld

admiralov in se vrne v Tokio, kjer se mu pripravlja sijajen sprejem.

Zahvalevajte vsakdaj želenato vino lekarnarja **Piccolija** v Ljubljani na Dunajski cesti in zavratejte izdelke, ki obsegajo le neznačne množine žeze in nimajo zatorej nikakrsne zdravilne vrednosti. Zunanjia naročila po povzetju. 1264-24

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 19. decembra 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100.05	100.25
4% srebrna renta	99.95	100.15
4% avstr. kronska renta	100.30	100.50
4% zlata	119.55	119.75
4% ogrska kronska	98.05	98.25
4% zlata	118.60	118.80
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojilo mesta Špiš	100.25	101.25
4% Zadar	100.00	100.00
4% bos.-herc. žel. pos. 1902	101.00	102.00
4% češka dež. banka k. o.	99.85	100.10
4% ž. o.	99.85	100.25
4% z. p. m. gal. d. hip. b.	101.40	102.40
4% pešt. kom. k. o. z.	107.70	108.70
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.10	101.00
4% ogrske cen.	100.50	101.20
dež. hr.	100.50	101.00
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100.60	101.60
4% obl. ogr. lokalnih žel.	100.00	101.00
4% obl. češke ind. banke	100.75	101.75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	99.50
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. i. / i.	307.00	309.00
4% avst. pos. za žel. p. o.	100.60	101.60

Srečke.

Srečke od 1. 1860/4	186.50	188.50
" 1864	275.00	279.00
" tizske	163.00	165.50
" zem. kred. I. emisije	305.00	316.00
" II.	298.00	309.00
" ogr. hip. banke	272.00	277.50
" srbske à frs. 100/-	94.00	98.70
" turške	132.15	133.15
Basilika srečke	20.75	21.75
Kreditne	478.00	489.00
Inomoske	79.00	83.00
Krakovske	88.00	92.00
Ljubljanske	68.00	73.70
Avt. rud. križa	53.75	55.75
Ogr.	28.70	29.70
Rudolfove	66.00	70.00
Salzburgske	74.00	79.00
Dunajske kom.	521.00	531.00
Delnice		
Južne železnice	88.40	89.40
Državne železnice	649.50	650.50
Avtro-ogrsko bančne delnice	1638.00	1647.00
Avtro. kreditne banke	674.00	675.00
Ogrske	800.50	801.00
Živinske	249.50	250.50
Premogokop v Mostu (Brlix)	658.50	660.00
Alpinske motar	491.20	492.20
Praške ind. dr.	2362.00	2370.00
Rima-Murányi	513.50	514.50
Trbovljske prem. družbe	308.00	312.00
Avtro. orzne tovr. družbe	534.00	537.50
Češke sladkorne družbe	181.00	183.00
Valute		
C. kr. cekin	11.32	11.37
20 franki	19.06	19.08
20 marke	23.51	23.59
Sovereigns	28.90	23.97
Marke	117.55	117.75
Laški bankovci	95.20	95.35
Rubli	254.00	254.50
Dolarji	4.84	5.00

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. decembra 1904.

Termin.

Pšenica za april	50	10.22
Rž	50	7.96
Koruz	50	7.68
Oves	50	7.25
Efektiv.		
vzdržno.		

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 3062. Srednji zravn. tlak 7360 mm

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
19.	9. zv.	746.9	23	sl. jvzhod	oblačno
20.	7. zj.	745.5	20	sl. sever	meglja
	2 pop.	744.8	49	sl. sever	pol. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura: 19° normale: -20° -- Padavina 0.0 mm.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sošutja med boleznjijo in za lepe darovane vence ob smrti gospoda

Edvarda Klemenčiča

dalje za častno spremstvo na njega zadnji poti izrekamo najpresrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo gosp. primariju dr. Slajmerju za skrbno zdravljenje pokojnika in usmiljenim sestram v Leonisu za požrtvovalno in ljubezno postrežbo.

Žaljujoči ostali.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 3309

Tekoči tečeni za zanimivo obisk

Versailleski gradovi. Veliki in mali TRIANON.

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

1289-31

Išče se dacar

proti primerni plači. Vprašanja naj se pošljajo na Alojzija Šlajpah na Vel. Liki, Dolenjsko.

3638-2

Pošten, zdrav in krepak mož želi vstopiti v službo v kako tovarno kot

strojnik

meseca februarja.

Naslov se poizve v uprav. „Slov. Naroda.“

3631-3

Prodajalka

začetnica z dežele, močna in poštana, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri **J. Urbančič, Bač št. 55, pri Knežaku.**

3651-2

Dobro vpeljana zavarovalnica za življeno, sprejme takoj zmožne

akviziterje

proti visoki proviziji in stalni plači. Ponudbe na upravnštvo „Slov. Naroda“ pod „stalni zaslugek“.

Zaradi pomanjkanja prostora se proda

klavir

za ceno 60 K.

Vpraša se pri g. Josipini Galle v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 23, spodaj na levo.

3673-3

100 veder belega
in 300 veder rdečega

dobrega vina

ima še po najnižjih cenah na prodaj gosp. Schalk v Sevnici.

Duhovito in
okusno darilo

vsakomur dobrodošlo, je steklenica rastlinskega likerja ali grenčice „FLORIAN“ fine kakovosti za okrepitev želzec! Dobi se v steklenicah po 1, 1/2, 1/4 litra v rastlinski destilaciji „FLORIAN“ (tvrdka Edmund Kavčič v Ljubljani) in v drugih prodajalnah. 5-290

Pazite na ime „FLORIAN“.

Jamajka rum znamka: „Santa Elena“

3683-1

brez vsakoršnega umetnega aroma ali parfuma.

Dobiva se po boljših špecerijskih in delikatesnih trgovinah in drogerijah.

Pravým pokladem
pro všecky, kdo pobouzením v mládi onemocní, jest výtečné dílo:
Dra Retau-a Sebeochrana.
České vydání po 80ém vydání německém. S 27 následky této nepravosti tripli, na tisice lidí nakladatelství firmy „Verlags-Magazin R. F. Bielec, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož i v každém knihkupectví.

Talandia cejlonski čaj.

Velefina znamka.

3626-3

Sprejemna zavarovalnica človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek član ima po pretekli petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217,694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalje: 78,324,623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko, narodno upravo.
Vsa pojasnila daje: 3-146
Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skoda enjuje takoj in najkulantnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Novosti

modnega blaga za dame,
sukna in raznega manufaktur-
nega blaga, najcenejši nakup
za neveste, bogato zalogu kro-
jaških potrebščin priporoča

J. KOSTEVC
Sv. Petra cesta 4.

Cene strogo solidne. Točna postrežba.
Vzorci se pošljajo na zahtevo poštne prosto. 2973-19

Št. 1428

Služba občinskega zdravnika

se odda s 1. februarjem 1905 v občini Bizelejsko polit. okraj Brežice.

Občinski zdravnik dobiva 1400 K letnih stalnih do hodev ter mora opravljati zato sanitetno službo in brezplačno lečiti uboge bolnike omenjene občine. Hčna lekarna in popolno znanje slovenskega jezika neobhodno potrebno. Prošnje kolekovane z 1 K in opremljene s prilogami: krstni list, diploma ali legalizirani prepis, in uradno spričevalo o fizični sposobnosti in moralični neomadeževanosti naj se podpisemu uradu do 15. januarja 1905 predložijo.

Občinski urad Bizelejsko
dne 14. decembra 1904.

Pečnik, župan.

Št. 15.723.

Objava.

Na stavbišču, ležečem med obstoječo domobransko vojašnico in med Poljansko cesto bo zgraditi

razširjalne stavbe

za imenovanvo vojašnico.

Od teh, te zgradbe se tičnih del in dobav in sicer:

1.) težaska in zidarska dela v znesku	370-490 K
2.) kamnoseška dela v znesku	14-910 "
3.) tesarska dela v znesku	60-520 "
4.) napravo strešnega krova iz škrilj-eternitata v znesku	15-639 "
5.) napravo strešnega krova iz zarezne opake v znesku	1-476 "
6.) dobavo konstrukcijskega železja v znesku	86-555 "
7.) kleparska dela v znesku	16-459 "

bo oddal deželnih odbor potom javne konkurence, in je tozadne ponudbe predložiti istemu do

21. januvarja 1905, 12 ure opoldne.

Vsa podrobna, na ponudbo, oddajo in izvršitev del nanašajoča se določila, opise in izkaz o posameznih delih ter načrte si morejo interesenti ogledati med navadnimi uradnimi urami v deželnem stavbuem uradu, deželnim dvorcem, II. nadstropje, odnosno si jih nabaviti proti povratilu tiskovnih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 15. decembra 1904.

Ste se že prepričali, kako solidno
se kupi v novo vpeljani trgovini
za gospode, in kako ste postreženi?

Engelbert Skušek
modna trgovina za gospode
v Ljubljani, Pred Škofijo št. 19.

Gospodje — veste li že na kakem
stališču je ta prva in edina modna
trgovina za gospode v Ljubljani?

Nedosežno največja božična in novoletna razstava.

Zaradi opustitve različnega

papirnatega in galanterijskega blaga

kateri je v jako veliki zalogi, prodajam istega
po jako znižanih cenah.

Blago je razstavljen v mojih prostorih in si ga lahko ogleda vsak, ne da bi bil primoran kaj kupiti.

Za obilen obisk se priporoča

FR. IGLIČ

trgovec s papirjem in galanterijskim blagom

LJUBLJANA. * Mestni trg štev. 11. * LJUBLJANA.

Nedosežno največja božična in novoletna razstava.

Ne zamudi nikdo ugodne prilike!

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice štev. 9

priporočala

ovojo z najnovejšimi predmeti
popolnjeni zalogo v

konfekciji za dame

karor tudi

obleke za gospode in

dečke

po čudovito nizkih
cenah, zagotavljajoč
štečno in solidno po-
strežbo.

Ceniki se razpolijajo
na zahtevo začotonj in
poštne prosto.

Pripravna darila!

3315-12

Naznanilo.

Špecerijski trgovci iz Ljubljane in okolice so sklenili, da kakor lani tudi letos ne bodo delili novoletnih daril. Mesto tega nabrani doneski se naklonijo zavodu zajetične, ki se ima ustanoviti.

3654-1

Izvrševalni odbor.

Levstikovi Jos. Stritar
zbrani spisi zbrani spisi
— 5 zvezkov, K 21.— = 7 zvezkov, K 35.— =

Dr. Iv. Tavčar:
Povesti.
Pet zvezkov po K 2.40.
priporoča kot

primerno božično darilo
založna knjigarna 3590-7

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
v Ljubljani.

Bogata izbera vse slovenske literature!

1870 Ustanovljeno 1870
Trgovina s perlom in modnim blagom

C. J. HAMANN

priporoča naslednje predmete:

KILOBUKE

volnene, dlakaste, svilene, plišaste za gospode in dečke
iz tovar ces. kralj. dvornih dobaviteljev
Viljema Plessa na Dunaju in Josipa Pichlerja sinov v Gradcu.

Kravate

(vedno jih je nekaj tisoč v zalogi)
v izberi, okusu in ceni brez konkurence.
Za počitno postrežbo jamči firma
J. C. HAMANN 2975-11
na Mestnem trgu štev. 8
dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranj, za vodov itd.

Primerna
božična in novoletna
darila
v bogati izbiri
priporoča

Franc Čuden
urar in trgovec 49-54
v Ljubljani

Glavna trgovina:
v Prešernovih ulicah na Glavnem trgu
poleg „Mestne hranilnice“.

Filialka:
nasproti rotovža.

Obračajte pozornost!
na krasne briljante v različnih oblikah, na moderne prikladne reči iz china in pravega srebra.

1/3 pod tovarniško ceno

se prodaja še ostalo novo blago, prevzeto od konkurzne mase Drotnika, posebno stenske ure, ure na nihalo, zlate in srebrne damske in moške ure in drugo blago.

Dva ruska ponija

kobilici, mišje barve, po 4 leta starci, po 123 cm visoki, dobro in mirno vozeči, sta naprodaj; poleg tega tudi lepa konjska oprava in prav lepa kočijica.

Ponudbe na: **Franjo Dular,**
Bosn. Gradiška. 3621-3

Klavir ali pianino

dobro ohranjen se kupi proti takojšnji plači.

Naslov pove upravljanje „Slov. Naroda.“ 3679-2

Priporočam:

doma vkuhané brusnice, doma vkuhané kompote, marmelado iz rivezljia, rudečih jagod in marelic.

Silovko, najboljšo, ki jo je dobiti. Marečni destillat!

Vina iz dunajske rotovške kleti. in vse fino 3597-4

dellkatesno in špecerijsko blago, šampanjec, likerje itd.

Z velespoštovanjem

FRANJA KHAM

na Miklošičevi cesti.

Pijte Klauerjev

„Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

Kot božično in novoletno darilo

priporoča Avgust Žgur, posestnik na Gočah nad Vipavo, izvrsten

pikolit

iz leta 1887

lastnega naravnega pridelka. Cena steklenici 3 K 50 h, in 7 K. Pri naročitvi več steklenic znaten popust.

„Romulus“

napol svilnat dežnik s pristnim v blago vtkanim napisom „Romulus“. 3664-2

„Remus“

dežnik iz čiste svile, popolnoma neotežene. Pristem samo z napisom „Remus“, vtkanim v blago.

Ceno, elegantno, lahko, nepremičljivo. Se ne trga po gubah.

V Ljubljani jih prodaja samo Josip Vidmar, izdelevalec dežnikov. Stari trg.

Tamkaj tudi preoblačajo dežnike z blagom „Romulus“ in „Remus“.

Pravkar izšlo:

Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove. Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 2-146

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. priobčevati svoje bajke in povesti, je ostermel slovenski svet nad bogato zakladnico domislije naroda, bivajočega ob dolenjskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in priobčujejoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdine spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Babovi huzarji in Iliri“ broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in Bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h. eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja

v Ljubljani

Prešernove ulice 3.

Jos. Petrič v Ljubljani

Sv. Martina cesta št. 20
tovarna papirnih izdelkov
in tovarniška zaloga papirja

priporoča:

Trgovske in kopirne knjige.

Trgovske ali uradne knjige

po posebnih načrtih s tiskom
ali brez tiska (izvršim v najkrajšem času).

Rubriciran papir in konto korente.

Kartonažo vsake vrste kakor
tudi vsa knjigoveška dela.

Pisemske zavitke
(koverte) in papirno konfekcijo.

Šolske zvezke
priznano najboljši fabrikat.

Največja zaloga vsako-
vrsnega papirja, lepenke
črnila, pečalnega voska,
svinčnikov, peres, gumič
i. t. d.

Trgovske in uradne tiskovine v najokus-
nejši opremi.

Cenilniki, vzorci, proračuni na zahtevo
poštnine prosto.

Postrežba najsolidnejša in najcenejša.